

Töökoht, varad ja kohustused

Küsitajate koolitus
27.-28. märts 2017

Töötamine eluloolises osas

- Peamise leivateenija amet peres, kui vastaja oli 10-aastane (CC009)
- Kas enne 16. eluaastat oli ISA töötu mitu kuud või enam. Töötu= ei töötanud, otsis tööd ja oleks saanud tööle asuda. (CC736)
- Vastaja kõik tööepisoodid eluloolises moodulis, mis kestsid vähemalt 6 kuud. Töötamise algus ja lõpuaasta, amet, majandusharu, majandussektor, tööaeg, töötasu. (RE004)
- Lühiajaline töötamine sarnasel töökohal tuleb liita üheks töötamise episoodiks (nt kelnerina erinevates toitlustuskohtades)
- Nõukogude aeg – sissemaksid pensionifondidesse või kindlustusskeemidesse ei tehtud (ei inimene ega ka tööandja). (RE025)
- Eraldi on küsimused inimese kõige tähtsama töötamise kohta. (RE040)
- Töötasu tuleb kirja panna see number, mida inimene mäletab. Kirja läheb ka rahaühik. (RE021)

Töökoha täpsustused

- Mitu inimest (teie ise kaasa arvatud) töötab selles asutuses (filiaalis), kus teie tavaliselt töötate? - mõeldakse ühel **adressil** töötavaid inimesi. (**EP020**)
- Mitme inimese eest te vastutate? Kui palju inimesi töötab/töötas teie alluvuses? (**EP021-EP022**)
 - kui inimene töötab üksi, annab endale ise tööd, siis on valik "Ei ühtegi"
 - **vastutab vs allub** - üks näide on projektitöö - seal on administratiivsed alluvad ja töö vastutus tõesti tihti erinevad).
- Töötundide arv põhitööl „tavalisel töönädalal“ ilma lõunavaheajata, kuid koos nii tasustatud kui tasustamata ületundidega. Näiteks hooajaline, kes töötab 3 kuul tööl 40 tundi nädalas, on 40-tunnine töönädal. (nt **EP013**)

Ametite kodeerimine (nt RE012)

- Kõigepealt tuleb sisestada inimese öeldud, võimalikult täpne amet
- Järgmisena avaneb ametite kodeerija – tuleb alustada sama ameti sisestamisega
- Ameti leidmiseks kodeerijast on väga oluline on õigekiri;
- **Liiga lai amet** - ilmub liiga pikk nimekiri. Sel puhul tuleb küsida nt: „Kui ma kirjutan *Palgatööline*, siis ma leian liiga palju erinevaid ameteid. Kas te saaksite mulle öelda täpse ametinimetuse?/ Kas te saaksite ametit täpsustada?“
- **Liiga kitsas amet** - kodeerija pakub liiga vähe vasteid. Sel puhul tuleb paluda: „Ma ei leia kahjuks *Share intervjuerija* ametit, kas te saaksite palun öelda veidi üldisema ametinimetuse?“
- Kui nimekirjas on õige amet leitud, tuleb kursoriga sinna peale liikuda, muidu ei salvestu valik.

SISSETULEKUD TÖÖST (osa EP)

- Töötavate puhul nende netotöötasud (**EP205**)
- FIE eelmise kalendriaasta välja võetud kasum (kui nt kogu kasum pandi investeerimiskontole, siis 0) (**EP207**)
- Netotasu koos kõigi preemiatega, lisatasude ja puhkusetasudega- pärast riiklike maksete tasumist (tulumaks, kogumispensioni osa, töötuskindlustusmaksed) kättejääv osa
 - kui ei oska hinnata, CTRL-K avab vahemikud (valides suurima saab 3 korda valida)

ELAMISPIND JA KINNISVARA (osa HO)

Kinnisvara, mis on ühtlasi oma kodu, moodustab tihti inimese varadest väga suure osa. Teisalt määrab selle olukord paljuski ära, millised on inimese elutingimused.

- Tubade arv (kööktuba, avatud köögiga tuba – 1 tuba) (**HO032**)
- Antud eluruumis elatud aastate arv (**HO034**)
- **Kohandatus puuetega inimeste jaoks** - seekord on täpsustatud, mis laadi kohandused on eluruumis tehtud (laiemad ukсед, liftid, käetoed jmt) (**HO633**)
- Muu kinnisvara olemasolu (teine eluruum, maa, mets)
 - Kui kogu kinnisvara maha müüa täna, kui palju raha saaks
 - Aastas saadud puhastulu kogu kinnisvarast (**maha arvates kõik kulud, mis sellele on tehtud**)

ELAMISPIND JA KINNISVARA (osa HO)

HO070: Kui elamispinda omatakse, siis:

- Kui suur osa sellest talle kuulub (%des), **kui omavad abikaasa/elukaaslasega kahasse, märkida 100!**
- Palutakse **hinnata**, milline oleks selle eluruumi eest kuus makstav üür vabaturul (**HO067**)
 - Üür= summa, mis makstakse omanikule kinnisvara kasutamise eest. Sinna ei kuulu korteri kommunaalkulud (küte, elekter jmt),
 - CTRL-K annab vahemikud
- Palutakse **hinnata**, kui palju oleks elamispind väärt, kui see täna maha müüa (**HO027**)
- Kui palju makstakse kommunaalteenuste eest (vesi, elekter, küte jne)? (**HO008**)

ELAMISPIND JA KINNISVARA

- Millisel teel on omandatud (**HO611**)
 - ise ehitatud või ostetud oma vahenditega, perekonna vahenditega, pärandus, kingitus või muud- viimase alla (vastusvariant 5. panna meie KOLLASTE KAARTIDE eest)
- Kas antud eluruumi mingit osa üüritakse ise kellelegi välja? (**HO023**)
 - Summat küsitakse kogu eelmise kalendriaasta puhastulu mõttes (ehk kui kõik antud pinnale tehtud kulutused on saadud summadest maha arvatud)
- Laene ja kohustusi (omanduses oleva vara kohta) (**HO013**)
 - Kui palju ja mitu aastat veel on jäänud maksta (ilma intresse arvestamata, vajadusel saab tagasimaksegraafikust vaadata), samuti küsitakse laenumakse suurust kokku (kui regulaarse tagasimaksega) VIIMASE 12 KUU kohta
- Küsitakse ka võlgu olevate maksete kohta, mis on maksmata üle 2 kuu (**HO022**)

LEIBKONNA SISSETULEKUD (osa HH)

- Kontrollitakse üle, kas leibkonna sissetulekutesse võis panustada veel keegi, keda ei ole seni nimetatud (OLULINE KESKMISE ARVUTAMISEKS, arvestatakse kõigi leibkonnas nimetatud isikute kohta) (**HH001**)
- Sissetulekute kohta annab paari puhul vastuseid ÜKS (valitud leibkonnatabelis küsitluse alguses)
- Küsitakse 2016. aasta kuu keskmise sissetulekut kõigi leibkonnaliikmete peale kokku (kui kõik riigimaksud on maha arvatud) (**HH017**)

LEIBKONNA KULUTUSED (osa CO)

- Aastakeskmisena kuu toidu peale keskmiselt kulutatud summa ühes kuus (kogu leibkonna kohta)
 - Kodus valmistatud toidu peale(**CO002**)
 - Väljaspool kodu tarbitud toidu peale (**CO003**)
- Vastajat tuleb aidata hinnata ka oma aias kasvanud, isekasvatatud, korjatud või püütud toiduks läinu hinnangulist väärtust, kui see oleks ostetud (aastakeskmisena kokku) (**CO010**)
- Võrdluseks küsitakse kogu leibkonna kuu netosissetulekut eelmise aasta keskmisena (küsimus **HH017**)
 - Annab teile aluse hinnata, kas midagi on oluliselt üle hinnatud
- Vastaja hinnang oma leibkonna majanduslikule toimetulekule (**CO007**)

Investeeringud ja rahapaigutused eluloolises osas

- Küsitakse erinevate rahapaigutuste tegemist elu jooksul, jaatava vastuse korral esmakordse investeeringu tegemise aega (**FS001**)
 - Osad ja aktsiad **FS002**
 - Investeerimisfond või fondifond **FS005**
 - Vabatahtlik täiendav kogumispensioni konto – III samba pension **FS006**
 - Elukindlustuspoliis – mõeldud on eluaegset elukindlustust, mitte lühiajalist elukindlustust, mida nt reisides sõlmitakse **FS008**
 - Firma omamine, kus ise ei tööta **FS010**

VARAD JA KOHUSTUSED (osa AS)

Selles moodulis küsitakse inimese finantsvarade kohta, käies läbi kõik selle hoidmise võimalused.

Varade liigid:

- **Pangakontod ja riskivabad** hoiused: peamine omadus on see, et raha pealt teenitav intress on kindlaks määratud. Siia kuuluvad nt arvelduskonto, kasutus(säästu)hoius, tähtajaline hoius, kasvuportfell jmt (**AS060**)
 - 2010.a. turul uus instrument – investeerimiskonto – see lisandub arveldusarvele jm säästukontodele
- Kui ei ole pangakontot, siis täpsustav küsimus, miks ei ole. Üldiselt on see haruldane juhus, kui ei ole. Tihti aga ei kasuta inimene oma pangakontot aktiivselt.

VARAD JA KOHUSTUSED (osa AS)

- Vabatahtliku täiendava kogumispensioni konto – Eesti puhul kuulub siia 3. samba pensioni konto. NB! 2. sammas mitte!
 - Summa
 - Kas koosneb 1. peamiselt aktsiatest 2. võrdselt aktsiatest ja võlakirjadest 3. peamiselt võlakirjadest? (**AS023**)

Konservatiivsed fondid- tavaliselt rohkem võlakirjades, progressiivsed fondid– rohkem aktsiates, vt. juhendis loetelu ja jaotus Eesti peamistest fondidest)

- Kõik ülejäänud varade liigid ei peaks sisaldama 3. samba pensioni summasid.

VARAD JA KOHUSTUSED (osa AS)

- Elukindlustuspoliis (**AS029**)
 - Tähtaegne – pakub katet kindlaks perioodiks ning sellega makstakse kindlaksmääratud summa ainult siis, kui kindlustusvõtja selle perioodi jooksul sureb.
 - Eluaegne – tähtajatu elukindlustus, millel on ka kogumise komponent, mille väärtus ajas kasvab ning seda võidakse tagasi maksta mitmes osas või kogusummana.
 - Kindlustussumma – see rahasumma, mille soodustatud isik saab kindlustusvõtja surma korra.

VARAD JA KOHUSTUSED (osa AS)

- Investeeringisfondid
 - investeeringivorm, kus finantsasutus kogub paljude investorite raha, kes usaldavad selle fondivalitsejale aktsiatesse, võlakirjadesse ja muudesse finantstoodetesse paigutamiseks.
- Võlakirjad
 - riikide või ettevõtete võlakirjad
- Aktsiad või osakud
 - nii börsil noteeritud kui noteerimata
 - annab õiguse saada dividende
- Kas vastaja on mõne ettevõtte omanik?
 - Kui suur osa ettevõttest temale kuulub?
 - Kui suur on selle omandi netoväärtus?

VARAD JA KOHUSTUSED (osa AS)

- Autod ja nende väärtus. Nb! mitte ametiautod, mis kuuluvad ettevõttele! (**AS649**)
- Lisaküsimus laenude/võlakohustuste kohta. Ainult need, mis ei ole võetud kinnisvara, eluaseme või ettevõtte tagatisel! (**AS055**)
 - Kaardil toodud valikud
 - Võlakohustuste kogusumma
- NB! Käendused on ainult siis võlg, kui need on täitmisele pööratud, muidu mitte.

Tänan! KÜSIMUSI?

TALLINNA ÜLIKOOL
Eesti Demograafia Instituut

